

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 140. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1916 június 21.

Cruziatynnál elkeseredetten folyik a harc.

Orosz hadszíntér. Budapest, június 20. (Hivatalos.) Bukovinában az ellenség utóvédeinkkel vívott harcok közben átkelt a Szerethen. A Pruth és Dnyeszter között, a Sztripánál és Radzivilov vidékén a tegnapi nap aránylag csendesen telt el.

Volhyniában, Lokacytól északkeletre és délkeletre vívott sikeres harcokban csapataink eddig 1300 oroszot fogtak el, egy orosz löveget és 3 gépfegyvert zsákmányoltak.

Kisielyn vidékén a szövetségesek támadása szívós küzdelem közben előre halad. Sokul és Kolky közt újabb erős ellenséges támadásokat vertünk vissza. Cruziatinnál, ahol az ellenség nagy haderőt állítva harcba negyedszer kísérel meg, hogy a bátor védők vonalaiba behatoljon, elkeseredetten folyik a harc.

Az olasz fronton rendes mértékre csökkent a harc.

Olasz hadszíntér. Budapest, június 20. (Hivatalos.) Az Isonzó harcvonalon és a Dolomitokban a harci tevékenység a rendes mértékre csökkent. Az olaszok újabb előtöréseit, amelyek a Brenta és Astico között, egyes arcvonal szakaszaink ellen irányultak, visszautasítottuk.

Csatározás a Vojusánál.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, június 20. (Hivatalos.) Ferasnál a Vojusa alsó folyása mentén csatározás folyik. Höfer.

Dünkirchen bombázása.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból táviratozák: A legutóbbi repülő-támadásnál Dünkirchen ellen 20 repülő szerepelt, akik 250 bombát dobtak le. Ötvenhét ember meghalt, 190 megsebesült.

A görög király menekül.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Konstantin görög király a családjával együtt elhagyja Athént és Thessáliába utaznak. Az Athénben levő entente követek közöe manifesztumot akarnak intézni a görög néphez.

Görögország sanyargatása.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) A Matin szerint Görögországtól követelni kell:

A parlament feloszlását, új választás kiírását, a jelenlegi miniszterek kizárását, a kikötők megszállását, vasutak átengedését. És így tovább.

Kisebb harcok a Nyugaton.

Berlin, június 20. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A helyzet változatlan. Német járőrvalakozások Beuvraignes és Mideraspacnál sikerrel jártak. Repülőink bőségesen dobtak bombákat Dünkirchen mellett a bergeni és Verduntól délnyugatra souillyi katonai telepekre.

Linsingen hadseregcsoportja előrenyomul.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornok hadseregcsoportja: Német osztagok előretörései a Suogontól délre, egészen a Karyn tul terjedő arcvonalon és Tanocynnál foglyokban 1 tisztet és 143 főnyi legénységet, zsákmányban 4 gépfegyvert és 4 aknavetőt eredményezett. Kolodontól nyugatra, a Naroc-tóól délre egy orosz kétfedelűt leszállásra kényszerítettünk és azt tűzérési tűzünkkel elpusztítottuk. A vilejkai vasuti telepekre bombákat dobtunk.

Lipót bajor herceg tábornok hadseregcsoportja: A ljakovitschi, luminieci vasuti vonal ellen a repülő-támadásokat megismételtük.

Linsingen tábornok hadseregcsoportja: Lokyschintól délnyugatra a csatornaállás ellen intézett erős orosz támadások az ellenség nagy veszteségei mellett zárótűzünkben összeomlottak.

További fáradozása Kolky mellett és attól nyugatra a Sztjr vonal ellen általában eredménytelen maradt. **Kroziatynnál a harc különösen heves.**

A Kovel—Lucki ut és a Turija között csapataink több helyen megtörték az oroszoknak szívós és Kisielin-nél különösen makacs ellenállását és harcok közt tovább nyomultak előre. A Tuzijától délre visszavertünk ellenséges támadásokat. Az oroszok Korohe irányában nem folytatták előrehaladásukat.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér.

Az ellenség bomba vetései az arcvonalunk mögött fekvő helységekből se nem okoztak kárt. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Repülő támadás a rigai öbölben.

Berlin, június 20. (Saját tudósítónktól.) Wolff-ügynökség jelenti: Június 19-én egyik tengerészeti repülőgépink a rigai öbölben Trensburg mellett bombákkal megtámadott 2 orosz torpedónaszádót és azok egyikét telibe találta. (Tengerészeti vezérkar főnöke.)

Chorin és Kohner.

Budapest, június 20.

(tn.) Azok a jólelkű, hazafias és tisztább erkölcsi világ után sóvárgó hölgyek, akik Pallavicini György báróné és Tormay Cecile vezetése mellett létesítették a F. E. L. t, amint röviden a fényűzést ellenző ligát nevezik, talán nem is tudnak egészen számot adni maguknak azokról az erőkről, melyek a mozgalom útjába állva, annak terjedését nehezítik, elmélyülését gátolják és lehetetlenné teszik, hogy általánosulva a nemzet anyagi erőt gyarapítsák, erkölcsi tőkét pedig öregbiteni siessenek, az nem titok előttük, hogy azok nem barátai, akiknek a hivallgó és bűnös luxusból, mely a nemzetnek e komoly óráiban sem akar alább hagyni, hasznuk van Akik könnyen helyezkednek szembe a nemzeti ideálokkal, mert ezekig emelkedni nem bírnak, szintén természetes ellenségeik. A F. E. L. lal szemben állanak tehát a haszonlesés léhasága és a felőlősségtől mentes önzés hívei. De az már meglepő, hogy akadnak férfiak is, akikben tudás, elfogulatlanság és a nemesebb törekvések méltánylása kell, hogy éljen, akik mégis, mint az ellenkező irány harcosai, helytelen irányba igyekeznek sodorni azokat, akik reájuk hallgatnak és tőlük várják az irányítást.

A gazdasági fejlődés érdekében óhajtják ezek, hogy a F. E. L. törekvései ne sikerüljenek. Így Chorin Ferenc a Gyárparosok közgyűlésén nyíltan és határozottan szembehelyezkedett a takarékos egyszerűséggel, amelyet már Teleszky János is ajánlott, s a F. E. L. hölgyei pedig annyira szükségesnek tartanak. Szerinte a termelés fokozása az orvosló szer, hisz ma még a legtöbb osztály kulturális igényei sincsenek kielégítve. Enélkül az állami és magángazdálkodás egyensúlyát helyreállítani szerinte nem is lehet. Kiegészíti és szélesebben formulázza e gondolatokat Kohner báró a Pesti Lloyd Társaság közgyűlésén és szinte pellengére állítja a takarékos igénytelenséget, mely képtelen arra, hogy modern vagyonos nemzet alapja legyen.

Ha azt emlegetjük, mily erkölcsi fölényben van az, aki a jövőbe nézve megtakarít, szembe azzal, aki dolgozik ugyan, de a munka eredményét bűnös könnyelműséggel szórja vagy éli el — a mai viszonyok közt, kevesen fognak talán reánk hederíteni. De nagyobb lesz a hatás, ha utalunk arra, hogy a Kohner féle nézetek uralma mit idézne elő a nemzeti ipar terén.

Magyarország a luxus révén súlyos adót fizet évről évre külföldi államoknak és pedig nem kis részben azoknak, amelyekkel ma hercban áll. Csipke, selyem, arany, ezüst és gyémántra váltja fel mezői termésének, gulyái büszkeségének értékét. Az összeg, ami évente ilyen és hasonló cikkekre kifolyik, közel van a 200 millióhoz s a plutokrácia tollasodása és féktelen luxusa mellett a jövőben könnyen tullepheti ezt is.

Vajjon kárunk volna-e belőle, kérjük Chorintól, ki annak idején oly lelkes odaadással támogatta a tulipán mozgalmak idején, az Andrássy-család hölgytagjait — ha ez a nagy tributum léhaságok helyett igazán produktív célokra adhatna ki? Nem fedezhetők-e ebből 3—4 milliárdnyi állami adósságnak kamatait? Nem javulna-e valutánk, ha ezek az összegek belföldön maradhathának?

Bizony, bizony, ha valahol, úgy e kérdésnél a közgazdasági erkölcsök és a nemzeti termelés érdekei egy nyomon járnak és a F. E. L. törekvései nekünk inkább imponálnak, mint azoknak az osztrák közgazdákknak okoskodásai, kik a valuta érdekében hatóságilag akarják az importot megszorítani.

A termelés fokozásának fensőbb szempontok szerint kell irányulni. Ezt akarja a F. E. L. és vele együtt minden el nem fogult és a jövőbe tekintő hazafi. De nem akarják a plutokraták, mert ösztönszerűen félnek attól, hogy a fenkölt elveknél tér foglalása a gazdasági élet terén reájuk nézve kellemetlen változásokat idézhetne elő. Az egyszerű takarékos élet teremthet független másoknak ezernyi uton és módon le nem kötött polgárokat, mi a közvetítésnek és az ebből folyó haszonnak halála lehetne. Mindamellet az események sodra és tanúsága arra utal, hogy független polgárok nélkül nincs szabad nemzet és csak azok a népek gazdagok, melyek kevesebbet fogyasztanak, mint termelnek s amelyek a nemzeti munka gyümölcsét új produktív munkára fordítják. A függetlenség föltétele, hogy a magunk becsületéből megéljünk, ami fontosabb a termelés anarchikus fokozásánál, ami Chorin és Kohner ideálja.

Beleesett a forró olajba.

Szerencsétlenség a mezőtelegi olajiparnál.

Borzalmas balesetről ad jelentést tudósítónk. A Mezőtelegden levő Biharszilágyi olajipar r. t. gyártelepén egy munkás belezuhant a forró olajba, melynek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A baleset bővebb részletei a következők:

A Biharszilágyi olajipar részvénytársaság mezőtelegi gyártelepén dolgozott Molnár Ferenc 37 éves gyárímunkás. Utasítást kapott, hogy a parafinkészítésnél foglalatost ködjék. A nagy tartályban levő süritett levegőt kellett volna neki egy másik tartályban levő forró olajtömegbe átengednie. Molnár nem ismerte a süritett levegő természetét, nem tudta, hogy mekkora a kituduló levegő nyomása, s a szelepet olyan mértékben nyitotta ki, hogy a süritett levegő olyan óriási erővel tódult kifelé, hogy Molnárt magával ragadta a levegőbe, miközben a szomszéd olajtartályból kieső forró olaj összeforrázta.

De még ezzel nem fejeződött be a munkás szerencsétlensége, — a levegőből egyenesen a forró olajjal telt tartályba zuhant alá.

A közelben levők segítségére siettek a szerencsétlenül járt munkásnak, súlyos égési sebeit, amelyek egész testét borították, bekötötték, majd a legközelebbi vonattal behozták Nagyváradra, ahol a Biharmegyei közkórházban vették ápolás alá.

A rendőrség részéről Fluck Ferenc ügyeletes tisztviselő jelent meg a kórházban és hallgatta ki Molnár Ferencet, aki senkit sem okol balesetért, csupán saját vigyázatlanságát hangoztatja. Állapota életveszélyes.

Tilos a vizpazarlás.

A polgármester hirdetménye.

Közönségünk nem tudja kellőképpen értékelni a vízvezeték vizét. Évről-évre, amint a melegebb idők beköszöntenek, rohamosan emelkedik a vízfogyasztás. Hogy ez nem természetes, azt már jól tudjuk s a tapasztalat mutatja, hogy nagymérvű vizpazarlás idézi elő az ilyenkor felmerülő vízhiányt. Nem tudjuk megbecsülni a kitűnő vizet.

Most ismét ott vagyunk, hogy ha a közönség nem hagy fel a vízpocsékolással, beköszönt a vízhiány s a hatóság kénytelen lesz radikális eszközökhöz folyamodni a vizpazarlás megakadályozására.

A közönség érdeke is, hogy a vizpazarlást meggátolja, mert ha a hatóság kénytelen lesz a vízszolgáltatást a nap bizonyos idejére korlátozni, ennek hátrányát az egész közönség megérzi.

A polgármester a vízpocsékolás meggátolása céljából a következő hirdetményben figyelmezteti a közönséget a vízzel való takarékosagra:

Mint hogy a város közönsége a közel múltban előfordult meleg nyári napok idején naponként több mint 17.000 köbméter vizet fogyasztott, mely fogyasztás a városi vízmű gépiberendezésének teljesítő képességét túlhaladja, a városi tanács felhívja a város közönségét, hogy a vízfogyasztással takarékoskodjék. Különösen indokolja ezt a felhívásunkat az a körülmény, hogy fontos katonai intézmények és kórházak, valamint a vasúti állomás és az ott áthaladó katonai szállítmányok, a közönség vizpazarlása folytán, vízzel el nem láthatók.

Ehhez képest elrendeli a városi tanács, hogy udvarokat, kerteket és telkeket locsolócsapokról tömlővel locsolni nem szabad, ily helyeken csak öntöző rózsákkal ellátott kézi kannából engedni meg a városi tanács a növények locsolását. Hibás és vízét átterelő vízesapoló helyek és kutak sürgősen megjavítandók. A víznek fölsőleges módon való használata mindenképpen korlátozandó. A csapokat vízvétel céljából hosszabb ideig, abból a célból, hogy a közönség hidegebb vizet kapjon, nyitva hagyni nem szabad. Ugyancsak tilos a vízvezetési víznek hűtés céljaira való használata oly módon, hogy a vízesapoló helyekben a vizet hosszabb ideig folyani engedik.

A házak és telkek előtt az utakat és járdákat locsolását a vízvezetési vízből a városi tanács eltiltja.

A városi tanács felhívta a mérnöki hivatalát, hogy a vízvezetési berendezéseket s a vizpazarlásokat a legszigorúbban ellenőrizze; a vizpazarlókkal szemben a kihágási eljárás megindítása céljából a rendőrkapitányi hivatalnak tegyen jelentést. — A rendőrkapitányi hivatal pedig felhívta a városi tanács, hogy ezeket a jelentéseket soronkívül vegye tárgyalás alá és a kihágásban elmarasztalándókat szigorúan büntesse meg.

Abban az esetben, ha a ház- és telektulajdonosok, illetőleg a vízhasználatra feljogosítottak a hibás vízvezetési berendezéseket első felhívásra 24 órán belül meg nem javítanák, a mérnöki hivatal felhatalmaztatott arra, hogy a berendezések utcai főcsapjait zárja el s a vízszolgáltatást tagadja meg. — Hasonlóképpen elzárandók az olyan telkek vízvezetési főcsapjai, amelyek a vízvezetési vízt a ház és telektulajdonosok tömlőből való locsolásra használják.

Nagyvárad, 1916. június 20.

Rimler Károly, sk.
polgármester.

Angol kormányválság az ir kérdés miatt.

Miniszterek Lloyd George ellen.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) *A Times* jelenti: Az irországi nehézségek ideiglenes megoldására vonatkozó tárgyalások az angol kabinetben szakadásra vezettek. A kormány néhány tagja Lloyd George ellen foglal állást. Egy-két miniszter lemond.

Válaszjegyzék a Petrolic-ügyben.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány elküldte a monarchiának a második válaszjegyzéket a Petrolic tartálygőzös elsüllyesztése ügyében. A Petrolicot állítólag magyar-osztrák szállítógőzös süllyesztette el. Hir szerint kártérítést kíván az amerikai kormány.

Borzalmas harc folyt a csernovitzi hidfőnél.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Csernovitzból jelentik román lapoknak, hogy a csernovitzi hidfő elfoglalása rettenetes harcok között történt. Egyetlen állás előtt a csata végeztével 128 orosz halottat számoltak meg. Az ellenség vesztesége itt 8-10.000 emberre tehető.

Az antant Athénben is gyilkoltatni akart.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Athénből jelentik, hogy a bolgár követségen elkövetett bombamerénylet tettese kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a francia athéni követ 20.000 drachmáért, felbérelte, hogy gyilkolja meg a bolgár követet.

Indiát félti az angol.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Teheráni jelentés szerint az indiai kormány által szervezett expedíciós csapat elérkezett Korinába. A csapat meg fogja szállni minden jelentős pontját az ottani vidéknek, hogy rendet teremtsen egész a perzsa öböl és megakadályozza az ellenséget abban, hogy Beludsiszlánba és Afganisztánba bevonuljon és ez országok muzulmánjait Anglia ellen felháztassa.

Verdunnél elvérzik Franciaország.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Athénben egy diplomatafarsaságban úgy nyilatkozott egy francia tiszt, hogy Verdun védelme Franciaországnak már 400.000 emberébe került.

Clemenceau szenátor lapjában, a *Homme Enchainé*-ben Hautefeuille admirális cikkének végén, amelyben a skagerraki tengeri csatával foglalkozik, szó szerint a következőket mondja:

— Az angolok sikerüket drágán fizették meg, mert május 31-én a tengeri csatában éppen úgy 5000 embert veszítettek, a mint a francia hadsereg már hónapok óta naponként 5000 katonáját siratja Verdunnél.

Hindenburg támadásától tartanak.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: *A Times* arra inti a közönséget, hogy ne várjon az orosz offenzívától csodákat. Szerinte mindenesetre jelentős hatással volna a keleti hadjáratra, ha Bruszilov folytatni bírná támadásait, de gyors sikerei következtében újabb taktikai és stratégiai problémák merültek föl, amelyeket az orosz hadvezetőségnek kell megoldani. Különösen arra kell figyelni, hogy az orosz haderő ne szóródjék szét, mert éppen nem tudni, mikor mozdul meg Hindenburg. Az örömuji ngásokkal tehát jó lesz még várni.

Bagdad alól elvonultak az oroszok.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) *A Tagesanzeiger* jelenti, hogy az oroszok Bagdadtól Perzsia területére vonultak vissza.

Az olasz arcvonalról nem vontunk el csapatokat.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Az olasz vezérkar jelenti: A tartós, elkeseredett harcok azokért az állásokért amelyek az Astiago medence szegélyén birtokunkban vannak, bizonyítják, hogy az ellenség (mi) szívósan követi offenzív tevékenységének eredeti koncepcióját. Állandó szívós támadások arról tesznek tanúságot, hogy a keleti arcvonal eseményei a brentinói arcvonalon az offenzív tevékenységet nem csökkentették. Az ellenség (mi) ezen arcvonalról nem vont el erőket s erélyes ellenoffenzívánk miatt a jövőben még kevésbé teheti ezt.

Tömegesen pusztultak az orosz tisztek.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Hamburgból jelentik: A pétervári lapok megerősítik, hogy az oroszoknak a most folyó offenzíva alatt igen súlyos veszteségeik voltak. Különösen a tisztikart érte jelentékeny veszteség. Lesiczky tábornok szakaszán négy tábornok esett el, három pedig megsebesült, akik közül kettő hadtestparancsnok. Az egész orosz fronton részint elesett, részint pedig megsebesült tizannégy tábornok. Az orosz ezredparancsnokok közül 17-en életüket veszítették, 8 pedig megsebesült. Az elesett századosok és alsóbrangu tisztek száma sokkal nagyobb, mint a korábbi esatákban volt. Különösen rendkívül sok zászlós pusztult el. Az orosz hadsereg légénységének veszteségét számszerűen nem lehet megállapítani, azonban megbízható hírek szerint óriási volt a pusztulás a támadók sorában, Luck körül egy utóvédharcban például a kubáni kozákok ezredét teljesen lekaszálták az osztrák-magyar gépfegyverek. Péterváron attól félnek, hogy az orosz offenzíva meg fog törni, mielőtt még teljesítette volna feladatát, mert az óriási pazarlás mellett nem bírják pótolni a municiókészleteket.

Nem lankadt offenzívánk az olaszok ellen.

Lugano, június 20. *A Corriera della Sera* azt írja, hogy az orosz offenzívának eddig nem érezték semminemű hatását az olasz fronton. Az olasz hadsereg ellen offenzívájának a Valarsától egészen a Sugana völgyig az a célja, hogy az olasz vonalat egyes pontokon megerősítse és kedvezőbbé tegye. Természetes, hogy az ilyen ellenoffenzíva mindig nagy erőfeszítéssel jár és csak lassan halad előre. Olaszország, mikor az ellenség főerejét magára vonta és foglalkoztatja, szabad levegőt teremtett az orosz hadsereg számára. Éppen ezért Olaszországnak különösen joga van arra, hogy örüljön szövetségésének eddigi sikerén. *A Corriera della Sera* megemlékezik arról is, hogy az orosz sajtó végre elismeri, hogy Olaszország nagy szolgálatot tett Oroszországnak.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer.
Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

Anyák és gyermekeik védelme.

Napközi Otthon. A kormány rendeletei.

A belügyminiszter a gyermekhalandóság megakadályozására celszerű intézkedéseket tett, amelyekről más hírt adtunk. Most ezen kormányzati akció folytatásaként leküldötte a városhoz és Biharvármegyéhez az Anyák Kiskátéja című hasznos és ismeretterjesztő munkát, amely az anya és csecsemővédelem módjait ismerteti s hasznos tanácsokat ad.

Olyan szükség van most erre, mint a falat kenyérre, de még jobban a munkába járó nők gyermekének gondozására. Ezt a Napközi Otthonok látják el s ezek létesítését a belügyminiszter melegen ajánlja a két törvényhatóság figyelmébe.

Nagy nemzeti és társadalmi érdek esatolódik ahhoz, hogy a nagymértékű halálozás ne növekedjék, hanem visszafeljődjék, s mindent meg kell tenni, a közületeknek, hatóságoknak s magának a közönségnek is, (sőt ennek legfőképpen) hogy az anyákat, gyermekeiket megvédjük s a csecsemőket és kis gyermekeket gondozzuk, míg szüleik kényeret keressenek és dolgoznak,

Az ijesztő mértékű gyermekhalálozás a kormányt megfelelő intézkedésekre serkentette.

Ne álljanak meg hatóságaink a papiros intézkedésnél, hanem figyelmességek a társadalmat, hogy jobban elvérzünk így, mint a harctereken, ha engedjük, hogy a rossz viszonyok következtében a gyermekhalálozás növekedjen.

A vármegye most a főszolgabírának adja ki a rendeletet végrehajtás céljából, a város pedig a tisztí főorvosnak, Mayer László drnak, akinek buzgalma és szociálpolitikai érzéke garancia arra, hogy kellő kitanítás után a közönséget rábirja az intenzívebb védekezésre.

Biharvármegye mai közgyűlése.

(A debreceni gyorsvonat. — Incze Lajos és Társa iparvasutja. — Diósi Ignác fia Lajos iparvasutengedélye. — A komádi hidvámberlő kérelme. — Hidvámkezelők drágasági pótléka. — Sonnenfeld Adolf kérelme.)

A vármegye állandó választmányának II. szakosztálya Gellért László elnöklésével tegnap tárgyalta s állította össze a mai, 9 órakor kezdődő vármegyei közgyűlésre kerülő ügyek programját. Jelen voltak: Miskolczy Ferenc dr főispán, Fráter Barnabás alispán az elnöklő egyetlen bizottsági tag és Baranyi András főjegyző.

Debrecen város átírt, hogy kérte a kereskedelmi kormánytól a beszüntetett debreceni gyorsvonat újból való beállítását. Tudomásul vették, mert ha a hadihelyzet megengedi, akkor ugyanis beállítják a kért gyorsvonatot.

Incze Lajos és Társa cég a pocsajesztári közuton iparvasutat kíván építtetni, ehhez a közut szegélyét felakarja használni. A szokásos feltételek mellett javasolják az engedély megadását, mert a közut elég széles.

Laendler Ferenc engedélyt kapott a tenkebeéli közuton iparvasut építésére, az

engedélyt Diósi Ig. Fia Lajos cégre ruházta át. Javasolják az átruházás tudomásul vételét s az engedély meghozzásabítását, mert lejárt.

A komádi hidvámberlő kéri, engedje el a vármegye a hidvámot. A választmány csak annyit javasol, hogy 30 százalékot engedjen el a megye.

A megyei hidvámkezelők folyamodtak, hogy drágasági pótléket kapjanak. 15 százalékot kapnak, ez összesen 8 vámkézelőnél 1280 korona.

Sonnenfeld Adolf nyomdatulajdonos a hidvámberlőt szállította eddig 1000 darabonként 1 korona 75 fillérért. Ezután 2 koronáért hajlandó ezt szállítani. Mivel a nyersanyag horribilis módon drágult, még ez a 125 százalékos áremelés is előnyös a megyére s ezért javasolják az ajánlat elfogadását.

Ezüstmisézés papok.

A váradai egyházmegye három köztisztelőben álló buzgó papja: Brösztel Lajos, Hamernyik Sándor és Molnár Kálmán ma ünneplő misés pappá szenteltetésének huszonötödik évfordulóját. Ezelőtt huszonöt esztendővel szentelte papokká őket b. e. Schlauch Lőrinc Várad bíboros-püspöke s ez a papszentelés volt az első, mely nem a püspöki palota kápolnájában, hanem a székesegyház főoltáránál folyt le.

Brösztel Lajos jelenleg margitai esperesplébános eredményes papi működésre tekintet vissza. Agilitása, tudása, buzgó papi élete s lelkipásztori okossága a lelkipásztorkodás terén sok szép sikerhez juttatták.

1903-ban lett margitai plébánossá s 1911-ben esperessé nevezte ki megyéspüspöke. Kiváló szóbeli képessége s rendkívül előzékeny modora nagyon népszerűvé tették Margitának egész társadalmát előtt, melyben pedig többen vannak a más valásnak, mint a saját hívei.

Brösztel az irodalomnak is neves munkása. Káplán korában számos cikke jelent meg s egy könyvet is adott ki „Az élet szinpadáról” címmel, melynek ritkaság magyar-sággal és írói készséggel megírt elbeszéléseit, rajzait, karcolatait sajtó és közönség egyaránt szívesen fogadta s elismeréssel honorálta. Ezüstmiséje ma d. e. 10 órakor lesz a székesegyház főoltáránál.

Hamernyik Sándor köröstarjáni plébános a másik jubileus. 1891. június 21-én szentelték pappá. Néhány évi káplánkodás után Nagyszalontára került segédplébánosnak. 1901-ben kárászletki adminisztrátor, majd ismét nagyszalontai koadjutor lett. Köröstarjáni plébános 1904-ben lett s azóta zajtalan, csendes munkálkodással, szeretettel gondozza ezt a virágzó hitközséget. Ez alatt a 25 év alatt buzgalma nem lankadt s éppoly lelkes idealizmussal, azzal a vallásos bensőséggel végzi magasztos hivatását, mint amellyel 25 év előtt pályáját megkezdette. Huszonöt esztendő papi munkájának legkedvesebb jutalma híveinek rajongó szeretete s paptársainak őszinte becsülése.

Molnár Kálmán a debreceni Tharazianum első praefektusa, szentszéki ülnök ezüstmiséjéről már szoltunk vazárnapi számunkban. Papi pályájának huszonöt évét nagyrészt a Tharazianum vezetésében töltötte, ahol nagyobb diákoktól kezdve egészen kis gyermekek nevelésével foglalkozott példátlan szeretettel és kedvességgel.

Az egyházmegye e három kiváló papja 25 évi magasztos működés után tapasztalásokban gazdagon, működésük helyének egész társadalmától tisztelve lép a második 25 évbe.

x **Helybeli** nagy vállalatnál 10—15 mázsa makulatur papir eladó. Rajánlatokat a kiadóba kérünk.

Mi barbárok.

Tábori Kornál az Apolló mai előadásán színrekerülő darabjáról Az Ujág a következőket írta:

Nemcsak a tárgya időszerű, hanem a köntös is ragyogó, amelyben megjelent: izig végig íróművész munkája. Tábori Kornál már sok sikert aratott az Uránia színházban, sok olvasót szerzett könyveivel, de ilyen melegen még nem fogadta írásait a közönség, mint ma este, mikor egy történelmi hazugság ellen szállt sikra és kézzel fogható, szemmel látható dokumentumokkal döntötte meg hazudozó ellenségeinek nevétségét vádját. Tanulmánya számos feltűnően érdekes és eddig nem igen ismert háborus adatot, képet tárt a hallgatóság elé. Egész sor megdöbbentő bizonyítékot vonultat fel arra nézve, hogy harctéri sikerektől nem túlságosan mámorított ellenségeink nagy bubánatukban báránnybőrbe öltözve, hogyan erőlködnek ellenünk szenzációs izü könyvekben, képeken és újságokban a rágalmak eddig példátlan fegyvereivel.

A Pesti Hirlap így ír:

Hosszu tarka sorban vonultatja a magyarok és a németek lepoeszkondíázására gyártott képtelenebbnél-képtelenebb hazugságokat, a Kárpátokban tenyésző vadember meséjét, a nemzetközi egyezményekben ütköző fokozat, amellyel repülőgépeket szednek le és a többi és a többi. Finom guynyal, frissen és ötletesen beszél mindezekről, közben pedig szolgál sok leleplezéssel, fiókok mélyéről előszedett bizonyosságokkal, dugdosott irásokkal, rajzokkal, fényképfelvételekkel és jut érkezése arra is, hogy lelkesült, formás vitézi éneket faragjon a magyar hősiességről. Az újdonság képanyaga is csupa meglepő érdekesség.

Vágott tűzifa telepet állítson a város.

Kiss Dávid indítványa.

A szegény emberek már előre félnek, hogy a télen nem lesznek képesek beszerezni a tűzifát. Ma még nyár van, de már sem lehet megfizetni a tűzifa és a szén árát. olyan magas. A tűzifa ára ma 28—30 kor. köbméterenként, de még ezért az összegért is csak nehezen lehet hozzájutni. Hát a télen mi lesz?

Kiss Dávid törvényhatósági bizottsági tag, aki a szegények ügyét nagy buzgalommal szokta a város törvényhatósága elé vinni, már a múlt közgyűlésen szóba hozta a város faüzletét.

Tegnap ebben a kérdésben önálló indítványt adott be a törvényhatósághoz. Azt indítványozta Kiss Dávid, hogy a város vegye üzembe a vágott fa kiszolgáltatását is.

Rámutat, hogy az elmúlt télen, amikor még korántsem volt olyan nagy a tűzifa-inség, mint aminőre a következő télen lehet biztosan számítani, a közönségnek 10 koronájával árulták a szatóciszletekben a felvágott bükkfa métermázsáját s a legtöbb üzletben a meglocsolt fát még ezen a horribilis magas áron, 10—15 kilóval hiányosan szolgálták ki a fát. Tudott dolog, hogy ez a legszegényebb közönség bőrre ment, a mászás fát a közönség azon része szerzi be az üzletékből, amely nem képes egyszerre nagyobb összeget tűzifára kiadni.

Az indítványban kiterjeszkedik Kiss Dávid a városi aprófa és szén eladási helyére is.

Kifejti, hogy ha a város a vágott fa és szán eladási helyéül a város végén, a Kert várossal szemben levő telepet jelöli ki, keveset segít a szegény embereken, mert a beszállítás annyiba kerül, mint maga a fára. Ezért ajánlja, hogy a vágott fát és szőnet a város balterületén hozza forgalomba a város. E célra legalkalmasabbnak találja a Rákóczi uton levő azon üres telket, amelyet a város Gerliczy-utca mellett a vasuti üzletvezetőség épületének helyéül megvásárolt. Ez a telek közvetlen a vasuti vágány mellett van, előreláthatólag még évekig üresen marad és közel fekszik a város központjához. Ismét a szegény emberek könnyen el tudják szállítani a tüzelő anyagot.

Ha a város elfogadja az indítványt, sokat segít a város szegény lakosságán, amellyel a város is bőven megtalálja a számítását.

Patzkó Aladárné zeneiskolája évváró vizsgája.

Patzkó Aladárné okl. polg. isk. énektanár zeneiskolájának e hó 25-én délelőtt lesz az évváró vizsgálata a Katholikus Kőr Szent László termében és pedig 10 órakor kezdődik a zongora, 11 órakor kezdődik az ének tanszak vizsgálata a következő műsossal:

a) Elemi, b) gyakorló osztályok.

Vezető tanár: Zintz Anna. Chován: Gyakorlat Varró Olga. Chován: Gyakorlat Kóssinger Klára. Lorden: Apróság Kirschner Lili. Zilcher: Keringő Székely András. Toft: Jó szándék Grünvald Annus. Toft: Falusi zene Vidor Edit. Schumann: Kis darab Gábor Valéria. Parlow Induló Bagi Annus. Nádor! Tánodalj Thury Paula. Nádor: Bölcsődál Olti Emmyke. Zilcher: Babatánc Halász Erzsike. Bossi: Gyermekbál Pástor Klára. Mozart: Menüett Patzkó Lenke és Annus. Zilcher: Rokokó Blum Margit. Burgmüller: Styrienne Leitner Annus. Moschles: Scherzó Standary Annus. Bátor: Zenélő óra Vasady Margit Heller: Tanulmány Andaházy Sarolta. Diabelli: Scherzó Diósy Klára. Oginsky: Polonaise Szabó Ilonka. Reinecke: Sonatine Bod Magda. Zilcher: A posta Csanády Valéria. Nölek: Tanulmány Patzkó Elemér. Bossi: Sere nád Stokker Erzsike. Schumann: Szinház után Schwartz Erzsike. Schubert: Ssherzó Pástor Edit. Bossi: Májusi dal Sára Irén.

III ik gyak. és előkészítő osztályok.

Löschorn: 4 kezes Róth Hedvig, Sebő Juliska. Hüntén: Rondó Schaffer Olga. Mozart D dur sonáta Czillér Ilonka, Böcke. Heller: Tanulmány Stokker József. Bach: Solfe-gio Czeglédy Irén. Grieg: Költemény Forgács Hajnal. Bátor: Boszorkánytánc Marton István. Grelinger: Rigaudon Marton Lili. Reinhold: Lied Halász Kata. Clementi: G. Sonata Pillmann Margit. Grieg: a) Poeme Fássy Mici. b) Halling Petróczy Alice. Seeling: Nocturne Pástor Irén. Beethoven: C dur Sonata I-ső tétel Patzkó Sarolta.

Énektanszak.

Mendelssohn: Csoknák dal. Kajaba Mariska, Schaffer Olga, Wittenberger E. Tosti: Alom volt. Szekernyés Annus. Schumann: Holdszugár. Voronyák József. Chopin: Ha nap lehetnék. Isaák Margit. Volkmann: Csalogánydal. Csipkés Erzsike. Schubert: Türelmetlenség. Papp Klára. Krigár: Sere nád. Kazay Magda, Szanditz Getrud, Korbély Viola, Csipkés Erzsike. Makray: Valamikor. Halász Ilma. Schubert: Hóba hullt.

Stokker József. Schumann: Napsugár. Wittenberger Erzsike. Brahms: Nővérek. Mayr Margit, Rimanóczy Rózsika. Carracciolo: Virágos ablak. Óváry Magda. Tarnay: Gyöngyvirág. Biszterszky Erzsike. Kacsóh: Késő ősszel. Voronyák Olga. Mendelssohn: Karének, a fenti énektanszak növendékein kívül éneklük még a következők: Balogh Emma, Forgács Hajnal, Halász Kata, Papp Irén, Petróczy Alice, Pillmann Margit, Sebő Juliska, Wéber Rózsika, Wittenberger Ella.

..HIREK..

Kabaré a Püspök-fürdőben.

Mint már megirtuk, a nagyváradai női kereskedelmi tanfolyam volt tanulója a Püspök-fürdőben esütörtökön este 6 órakor a hadiárvaik javára kabarét tartanak. A délutánra is változatos programot állított össze a rendezőség, melynek egyik érdekesebb pontja a konfetti csata lesz. A rendezőség különvonatot is indított esti 11 óra után, hogy a szórakozni vágyó közönségnek elég alkalma legyen a kint időzésre.

A kabaré változatosságban bővelkedő műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd: Rác Sárika.
2. Monológ: Herschkovits Leona.
3. Ének: Vig Mancini a Szigligeti színház művésznője.
4. Magánjelenet: Farkas Pál a Szigligeti színház művésze.
5. Tán. Maecies: Széplaky Matyi és Papp Maczus.
6. Szavaltat: Füredi Adi.

Szünet.

7. Chopin. Polonoise. Zongorán előadja: Schwartz Gizi.
8. Szavaltat: Polgár Mariska a Szigligeti színház művésznője.
9. Dalok. Cigányzenekíséret mellett éneklük: Bihari Sándor a Szigligeti-színház művésze.
10. Tán. Tót tán: Széplaky Matyi.
11. Szavaltat: Füredi Adi.
12. Stancák. Előadják: Rác Mancika és Berkes József.

Belépti jegyek 2 és 1 koronás áron kaphatók már a Erőhlich kereskedésben a Rákóczi-uton, azonkívül a rendező leányoknál. A kabaré napján délután a pénztárnál. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a közönség igényeit minél jobban kielégítse. Fáradozásuk bizonyára nem lesz meddő.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király dr. Donner László 7. huszárezredbeli ezredorvost a Ferenc József-rend lovagkeresztjével a katonai érdemkereszt szalagján tüntette ki. A legfelső dícsérő elismerésben részesültek Erdős Endre a IV.-19. népfelkelő gyalogzászlóaljnál beosztott 4. honvédgyalogezredbeli tart. hadnagy és dr. Fazekas József 4. honvédgyalogezrednél beosztott népfelkelő főhadnagy, gazdasági tiszt.

* **A pénzügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város pénzügyi szakbizottsága ma, szerdán, június 21-én délután 4 órakor a városházán ülést tart.

* **Biharmegye termése.** A Háditermés R. T. magánjelentései szerint Biharmegye ez idei termése az országos átlagot eléri s a legjobb reményekkel biztat. Így értendő a Gazdasági Munkásbizottság előadójának Reidner hadnagynak lapunkban közölt kijelentése, mely szerint a termés kielégítő s az aratás nem marad mögötte a várakozásnak.

* **Katonai előléptetés.** A hivatalos lap közli, hogy a honvédelmi miniszter Fazekas József népfelkelő I. osztályú számvivő altisztet a 4. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában népfelkelő gazdasági tiszt-helyettesé léptette elő.

* **Mit gondolnak rólunk az oroszok?** A megyeházára tegnap csomagok érkeztek az orosz hadifoglyok számára. Darabokra vágott feketekenyér volt bennük, némelyikben egy darab cukor is, aztán rossz orosz dohány. A kenyér oly rettenetesen rossz, hogy nálunk a koldus nem enné meg. Nagyon rosszra gondolhatnak az oroszok rólunk, ha ezeket a kenyereket elküldik hosszú hosszú uton Magyarországra, Naduvaradura. Ha tudnák, milyen kenyeret esznek a mi orosz foglyaik, hanyat esnének a bámulattól. Csakhogy nem fogják sose tudni. Nem engedi az orosz ámitás.

* **Számonkérőszék a vármegyén.** Tegnap délelőtt fejezte be Miskolczi Ferenc dr. vármegyei főispán elnöklésével a számonkérőszék működését a vármegyházán. Résztvettek benne: Fráter Barnabás alispán, Fássy Lajos főügyész, Verner Kálmán árvaszéki elnök, Száhlender Károly, Tatár Zoltán és Baranyi András főjegyző. A központnak és az árvaszéknek ügymenetét vizsgálták meg és mindent rendben találtak. Ezt bejelentik a mai megyei közgyűlésnek.

* **Meghívó.** A Vörös Kereszt egylet vezetősége tisztelettel kéri a Szent Péter Pál napi gyűjtés végrehajtó bizottságának hölgytagjait, valamint az ügy iránt érdeklődőket, hogy ma, szerdán este 6 órakor a városháza bizottsági termében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

* **A galíciaiak, Arad és Nagyvárad.** Mint Aradról írja tudósítónk, Sándor János belügyminiszter tegnapi délután értegette Arad város főispáni hivatalát, hogy az osztrák belügyminiszterrel történt megállapodás értelmében az esetleg odaérkező újabb galíciai menekültek időlegesen sem telepedhetnek meg Aradon, hanem azonnal utnak indítandók Magyar Bradisba. Az Aradon való tartózkodás még azoknak a menekülteknek sem engedhető meg, a kik nem szorúlnak támogatásra. Erre a rendelkezésre az adott okok, hogy a magyar városok közlelmezése nincs nagyobb tömegek ellátására berendezve. A belügyminiszter e rendelete nagyon elkelne Nagyváradon. Itt sétálnak és lézengenek csoportosan káftános és tipikusan galíciai zsidó rabbik és rabbijelöltek, fátyolkendő asszonyok, akik csak a pánikot terjesztik s a zsidóságnak is terhére vannak. Idejénvaló, ha van kormányrendelet, azt végre kell hajtani.

* **Temetés.** Nagyváradon ma délután délután Kóky András temetése. A temetési szertartást Gontz János kanonok segédlettel végezte. A diszes ére koporsót az olasz temetőbe vitték, ahol a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezték. A koporsót a család, a jó barátok és rokonok koszorú fedték, a temetésen nagy számmal jelentek meg az elhunyt tisztelői és barátai. — A diszes temetést Veiszlovius Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata nagy pontossággal rendezte.

* **Rajz és műhelytermék kiállítás.** A fa- és fémipari iskolában rendezett rajz és műhelyterméki kiállítást ma délután 3 órakor mutatják be a sajtó képviselőinek. A kiállítás Schlauch-tér 10. sz. a. esütörtökön nyílik meg.

*** A budi emlékbélyegek és a posta.** A Hadsegélyző Hivatal özvegy és árvaslapja javára hadi emlékbélyegeket hozott forgalomba. A művészi kivitelű emlékbélyegeket a m. kir. kereskedelemügyi miniszter abban a kivételes kedvezményben részesítette, hogy a postahivatalok a levélküldeményekre ragasztott hadi emlékbélyegeket a hely- és kelti bélyegző lenyomatával elláthatnák, mint a rendes bélyegeket. A miniszter intézkedése szerint ezek a bélyegek a tábori posta utján portómentesen közvetített levelezésen kívül a belföldre, Ausztriába, Bosznia Hercegovinába és Svájcba szóló postai levélküldeményekre ragaszthatók fel úgy, hogy a küldemény címiratának áttekinthetőségét ne zavarják és helyet engedjenek a bélyegzőlenyomatok, jelzőcédulák és szolgálati megjegyzések alkalmazására.

*** Ilyen viccek teremnek a háboruban.** Az egyik (kérdés): Melyik a legtisztább égitest?

Másik: ???

Az egyik: A holdvilág, mert mindig fürdik!

*** Hadbavonult iparosok hozzátartozóinak jelentkezése.** Ismételten felhívjuk ipartestületünk kötelékébe tartozó iparosok hozzátartozóit, kiknek atyjuk, vagy férjük bevonult, szabadságot vagy felmentett katoná, s ezt még eddig nem jelentették be nálunk, hogy az egész iparosság, de saját szempontjukból is az ipartestület hivatalában okvetlen jelentkezzenek. Az Ipartestület minden katonai iparos érdekét kívánja ezzel szolgálni, a hatóság és kormány előtt képviselni. Segélyt és támogatást részükre kieszközölni, csak úgy áll módjában az ipartestületnek, ha a testület összes tagjairól erre vonatkozó tökéletes statisztika és névsor áll rendelkezésére. Nemcsak a köz, hanem saját érdekében is tartsa kötelességének minden hadbavonult iparos hozzátartozója a jelentkezést. Tisztelettel: az Ipartestület elnöksége.

*** A ravasz látogató.** A tegnapi gyorsított tárgyalás előtt bemegy a látogató Aliquander Kálmán dr. elnöki titkárhoz s megkéri:

— Legyen kegyes titkár ur megengedni, hogy letagjak ide egy csomagot.

— Mi van benne?

— Vettem finom ropogós cseresznyét s félek, hogy elloppják. Meg egy kis virágot is vettem, azt is letenném.

— Tessék. De miért van épen én hozzám bizalommal?

— Hát kérem, titkár ur, azért teszem le itt a cseresznyét, mert a titkár ur, mint látom, sárgaságban szenved. Én is voltam benne, tudom, ilyenkor nem szabad gyümölcsöt enni.

— Szép. És a virág?

— Kérem, a titkár urhoz jön ugyan sok nő, szebbnél-szebbek, de azok nem virágot kérnek a titkár urtól, hanem belépőjegyet a mai szenzációs tárgyalásra.

— Helyes, tegye le barátom a pakkot!

*** Államsegélyesek figyelmébe.** Felhívom mindazon államsegélyre jelentkezőket, kik még eddig könyvet nem kaptak, akiknek sorzáma 8356 tól 8462 ig terjed, hogy fizetési könyvecskéik átvétele végett f. hó 21-én, szerdán, 22-én, csütörtökön és 23-án, pénteken, Városháza, földszint, 30. sz. szobában jelentkezzenek. Nagyvárad, 1916 június 20. Juricskay Barna s. k. tanácsos.

*** Korn Adolf bucsuzik.** A Vígadó és Uránia színháznak kiváló karmestere, Korn Adolf a jövőhéten bucsuzik. Távozását a közönség sajnálattal látja, mert

nem egy átlag muzsikus, hanem a klasszikus zeneművészet interpretálója hagyja el Nagyváradot. Pompás, érzésseljes, választékos finom játéka sokáik fog élni a közönség emlékezetében.

* Két kis gyermek mellé 11—13 éves német leány kerestetik. Cim Tuka Géza intéző Szaniszló Szatmármegye.

*** Csontközpont részvénytársaság.** Alulírott kamara az érdekelteknek figyelmét felhívja a hivatalos lap június 16. számában megjelent 1736—1916. sz. rendeletre, mely rendelet 4. §-ában megszabja, hogy mindenki köteles a birtokában levő esontkészletet bejelenteni és e célból a Csontközpont RT.-nál, valamint a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál kapható űrlapokat felhasználni. A bejelentésre szolgáló űrlapokat az alulírott kamaránál az érdekeltek beszerezhetik. Aki bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, fentemlített rendelet 23. §-a értelmében büntetettik. Nagyvárad, 1916 június hó 19. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc s. k., elnök. Sarkadi Lajos s. k. titkár.

*** Felhívás az Ipartestület cipész csizmadia és szabó iparos tagjaihoz!** Felkérem testületünk kötelékébe tartozó mindazon cipész, csizmadia és szabó iparos tagjait, kik katonai ruházati eikkek (bakkancs, csizma, kabát, zubbony, nadrág stb.) javításaival, saját műhelyükben, illetve lakásukon foglalkozni óhajtanak, jelentkezzenek hivatalunknál, hol további felvilágosítások nyerhetők. Tisztelettel Az Ipartestület elnöksége.

* Jól bevezetett vadászvizslát megvételre keresek ajánlatokat kér Tuka Géza intéző Szaniszló Szatmármegye.

*** A nyári hőség veszedelmei** kétségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozozzat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 38/e.

*** Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Rimanóczy-palota.

* Kiadó Lahner György-utca 6. számú ház emeletén modern 2 szobás utcai lakás fürdőszobával aug. 1 re. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Azódy Mihály Kossuth utca, Sas palota a cég egyike a legnagyobb az ajánlott cikkekben. Nagyvárad és vidéke közönségét felhívom, hogy a gyümölcs befőzés idejére saját vásárló segédlet, cukorral, kávéval, kondenzált tejjel (Berna védjegyű) valamint tea, rum, likörök, szardínia hal konzervek (buspiké) szalámi. Ementáli sajt, összes létező csokoládé és cukorkaárak, gyógyborok, borovicska, kakao, füge, malagaszőlő és deligyümölcsök rendelkezésre állanak. Az eladás nagyban és kicsinyben lesz kiszolgálva. Kitűnő zamatu kész kávé cukorral együtt kilója 5 korona.

Forolin a legjobb és legbiztosabb tolette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1:20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Ügyes jól képzett zongorista vagy zongoristánő kerestetik jó fizetéssel az Uránia-ba. Ajánlatok Apolló színház Nagyvárad.

A legjobb molyirtó szerek u. m. mint: Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Mof, Tarmalit, Camfor, terpetin, Zacherlin, stb. máskapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B.

SZINHÁZ

Heti műsor.

Szerdán: Kisasszony férje. Varsa Gyula bucsu fellépte. (A bérlet.)

Csütörtökön: Boross—Sajó kabarét.

Pénteken: Boross—Sajó kabarét.

Szombaton: Vagy ő, vagy senki. Sarkadi Aladár felléptével.

Vasárnap: Tatárjárás. Sarkadi Aladár felléptével.

Hétfőn: Zsuzsi kisasszony. Sarkadi Aladár felléptével.

A mai szinlap:

Este 8 és fél órakor, rendes helyárrakkal:

A kisasszony férje.

Játék 3 felvonásban.

Személyek:

Dorozsmay István, képviselő . . .	Varsa Gyula
Gáthy Pál, főidbirtokos	Sik Rezső
Ersi, a felesége	H. Körösi Juci
Nelly	Polgár Mariska
Halmay Barci	Tompa Béla

Varsa Gyula bucsuja. Meleg es-tére van ma kilátás a színházban. Varsa Gyula bucsuzik a közönségtől, még pedig egyik legjobb szerepében, a Kisasszony férje címszerepében, amelyben oly szép sikert aratott. A színházlátogatók bizonyára felhasználják az alkalmat, hogy kifejezzék rokonszenvedésüket Varsa Gyulával szemben, aki egészségi okokból egyelőre megváltik a színpadtól. Drégely Gábor vigjátéka, amely tudvalevőleg akadémiai koszort nyert, az ismert kitűnő szereposztással kerül színre, főbb személyeit Polgár Mariska, H. Körösi Juci, Sik Rezső, Tompa Béla játézzák.

A Modern Szinpad kabaréja Nagyváradon. Holnap és holnapután nagyszerű szórakozást találhat a színházban a közönség. A tréfa és jókedv nagyresteri a fővárosi Modern Szinpad elsőrangú művészei: Sajó Géza és Boros Géza, akik a Nagyváradról feladulónak is kedvencéi, jönnek el hozzánk társulatukkal s a Modern Szinpad műsorának legkacagtatóbb slágereivel. A vendégművészek csütörtökön és pénteken két-két előadást tartanak, az első délután fél 6, a másik fél 9 órakor kezdődik, mindkettő teljesen azonos műsorral. A pompás színházi estékre jegyek rendes áraton válthatók a színházi pénztárnál.

A szintársulat kabaréja. A jövő hét műsorát az a nagyszabású kabaré előadás tartja, amelyet a szintársulat tagjai rendeznek kedden délután. A kabaré előadásban résztvesznek a szintársulat összes elsőrangú tagjai, akik a legváltozatosabb műsort adják elő; s azonkívül vendégek is gazdagítják a programot: Vajnovszky Vilma, a kedves énekesnő, Mándoky Gizi és Mándoky Panni, akik művészi képességeikkel már sok tetszést arattak.

Sarkadi Aladár vendégjátékai.

A vendégek sorában, akik a szezon betejelését oly élvezetessé teszik, a hét végén Sarkadi Aladár, a Vigszínház tagja következik. A közkedvelt énekes bonvivant három legjobb szerepében lép föl a Szigligeti színházban. Szombaton, vasárnap és hétfőn.

**APOLLÓ
mozgó-
színház**

Ma kedden
A család szégyene
társadalmi dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

Legujabb táviratok.**Mikor a forradalmár hatalomra jut.**

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól) Lugaából jelentik: Az „Avanti” keserű hangon kommentálja Bissolati miniszterrel való kinevezését. „A legtöbb szavazattal az lett a király minisztere, — írja a lap — aki néhány év előtt a kamara ülésén azt az emlékezetes antimonarchikus beszédet mondotta. Olaszországban azonban nem lehet miniszter csak az, aki a királynak hűséget esküdött. Bissolati kinevezése igazolta Morzari 1910. évi jóslatát, hogy egy napon egy olasz briganti fog hatalomra jutni s fogja parancsolni a rendőrfőnököknek, hogy nyomja el a proletáriátust.

Tengeri csata román vizeken.

Bukarest, június 20. A russzofil lapok tegnap azt a szenzációs hírt közölték, hogy Szulina közelében román vizeken óriási tengeri csata folyt le orosz és török hajók között. Ez a hír ebben a beállításban valótlán és belőle mindössze a következő bizonyult igaznak:

— A szulinai kikötőtől mintegy husz kilométerre egy orosz hajóhad horgonyzott, amely közül a Xénia, egy felfogyverkezett orosz kereskedelmi gőzös teljesített őrszolgálatot. Délután 2 óra tájban két ellenséges tengeralattjáró közeledett, mire a Xénia heves tüzelést kezdett. Mindennek dacára egy torpedólovás érte a Xéniát, amely könnytelen volt erre Odessza felé visszavonulni. A buvárhajók egy lövés leadása után nyomtalanul eltűntek.

A Balkánon visszaszorított franciák.

Konstantinápoly, június 20. A La Defense jelenti Athénből, hogy az odaérkezett jelentések szerint a Vardar mellől visszaszorított francia angol csapatok új állásokban helyezkedtek el. A Topsis, Janidzsza és a Kara-Azmehtó körül felállított csapatok jelentékeny megerősítéseket kaptak. A franciák ezen az új vonalon megszállták Davudzsik görög helységeit. A község lakossága az anyaország belsejébe menekült.

Kiadó

a Fekete Sas bérteltele IV. emeletén 2 két szoba és mellék helyiségekből álló lakás lift használattal. Felvilágosítást ad a gondnok (Passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00)

IRODALOM

A magyar nemzet történeti joga hazánk területéhez a kárpátoktól le az Adriáig. Ily címmel nagy-érdekességű és nagyértékű munka hagyta el a sajtót: dr. Karácsonyi János kanonok, a Magyar tudományos Akadémia és a Szent István Akadémia rendes tagjának tollából. A munka a történelem világítása mellett meggyőző erővel mutatja ki a magyar nemzet elvitathatlan jogát hazánk egész területéhez. Bahatóbb méltatására legközelebb rátérünk, addig csak röviden jelezzük történelmi irodalmunk ezen, igazán kimagasló eseményének megjelenését s a műre, melyet Magyarország legnagyobb államférfiai már megjelenése előtt siettek könyvtárak számára előfizetés útján biztosítani, felhívjuk a közönség figyelmét. Megjelent a Szent László-nyomda r. t. kiadásában, ára 3 korona.

A „Vasárnapi Ujság” június 18 iki száma nagyon érdekes képeket közöl most folyó nagy harcaink színteréről: a galíciai, a volhyniai és az olasz frontról. Kiválóan érdekesek a hadihajókról való félételek, nemkülönben a bajtársi szövetség alakulásán itt járt német vendégek képei. Szépirodalmi olvasmányok: Heves Alisz és Walter Bloem regénye, Szép Ernő és Szöllösi Zsigmond tárcája, cikk az elhunyt Gallieni tábornokról. Egyéb közlemények: Gróf Szögyény-Marich László arcképe, s a rennes neti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálzás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed-évre öt kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.)

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
DR. PAPP KÁROLY.

Meghívó.

A Sztarill-féle építészeti és téglagyár r.-t. 1916. június hó 30-án d. e. 11 órakor a Magyar Bank helyiségében tartja

2-ik rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Az igazgatóság jelentése az 1915. üzletévről.
2. Az évi mérleg és nyereség- és veszteségszámla bemutatása.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény megadása fölötti határozathozatal.
5. Esetleges indítványok, melyek 24 órával előbb írásban bejelentendők.

A mérleg, nyereség és veszteségszámla a részvénytársaság helyiségében megtekinthetők. A részvényesek szavazati joggal csak úgy bírnak, ha az alapszabályok értelmében a közgyűlés előtt 24 órával részvényeiket a részvénytársaságnál leteszik.

A mennyiben ez a közgyűlés határozatképes nem lenne, 8 nap múlva új közgyűlés fog tartatni, mely a megjelent részvényesek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Nagyvárad, 1916 jun. 20.

Az Igazgatóság.

Olcsó lakás

Szaniszló-utca 37. sz. alatt
3 szoba, konyha, kamara,
pince, padlás, faskamra, 1916
évi augusztus 1-től 720 K-ért

kiadé.

Értekezhetni a háznál, vagy
Oláhry üzletében.

Kiadó

olcsó bér mellett vendéglő, kávéház helyiségek berendezéssel, vagy anélkül, továbbá nagyobb és kisebb üzletek raktárak, műhelyek hosszabb, vagy rövidebb időre ugyszintén modern berendezésű butorozott szobák. Nagy Sándor-utca 4.

EMIR ARCMOSÓ

legtökéletesebb készítmény bőrhámlás és sömör; továbbá izzadó-, fényes, zsiros-, atkás (mitesseres) arcra. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehetfinomságu harmattal lenne bevonva. Óvakodjunk értéktelen utáztatoktól, mert csak az EMIR névvel ellátott eredeti üvegekért vállal felelősséget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű pipere szappan, mert teljesen tiszta nővényi zsirokból van összeállítva, kitűnően habzik és teljesen lugmentes. Pompás illatánál fogva a legelőkelőbb körökben is általánosan el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom-arcnőcsőt

Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szállítok és 6 korona értékűek költségmentesen lesznek szállítva.

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, chemiai és cosmetikai laboratoriumában Szent László-tér, a Városháza mellett.

Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerésztárában Szacsavay-utca és a Vadász drogériában.

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és vízhatlan ponyvával gyarapítottam, úgy hogy a t. gazdaközönség ide vágó szükségletét a legolcsóbb kölcsöndíjak mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőcsben a legkiválóbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélneműek, gépszijak, dohány, zsákszínek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarokban és lópokrócbokban.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

Kiadó lakás

a Fekete Sas bérpalota II. emeleten a Szent László térre nyíló 5 szoba, fürdőszoba, előszoba, eselédshoba, kamarából stb. álló erkélyes saroklakás (ezemély és teherlift használattal) kiadó. Közlelbbi felvilágosítást nyújt a részvénytársasági gondnok (passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00.)

A MŰJÉG

napenkénti rendszeres szállítást megkezdttük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Butorozott

egy és kétágyas utcai és udvari szobák a „Zöldfa” épület emeletén kiadók. Felvilágosítással szolgál a Zöldfa épület emeletén a szoba-kezelő. Telefon: 14-00.

Tanulóleány

fizetéssel felvétetik
a Szent László-nyomda r.-t.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. Villamos vasalók, közönségét, hogy a „ főzőedények, legújabb rendszerű „ tea főzők,

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálát.

Csillárok, 1/2 wattos ivlámpapótlék 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszerelő telefonja

55.

Főszerelőtelefonja

55.

5.

Elsőrendű jégsezekrények olcsó árban beszerezhetők

Andrényi Károly és Fiainál
Nagyvárad.

Sarok ház

fűszerüzlettel, italméréssel, trafik és bélyeg árudai joggal

eladó.

Uri-utca 20. szám.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Nagy Sándor-ut

Park-szálloda

épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztátalanságot leggyorsabban eltávolít az arcról a valódi

LISZKA-VIZ

Beszerezhető

a **CSILLAG** gyógyszertárban
NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCA.

ÉLŐ MARHÁT,

hizott sertést

legmagasabb árban veszünk

Kemény Testvérek

Nagyszalonta.

Interurbán telefon 7.

Kiadó

azonnal, esetleg augusztusra három négy szobás lakások mellék helyiségekkel és butorozott szobák. Szent János-utca 72. sz. Nagy Sándor-utca 4. sz.